TÜRKİYE İŞ KURUMU

2021 YILI İNŞAAT SEKTÖRÜ İŞGÜCÜ PİYASASI RAPORU

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER 1
TABLOLAR LİSTESİ 3
GRAFİKLER LİSTESİ 4
GİRİŞ 6
2021 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI 8
İNŞAAT SEKTÖRÜ RAPORU 8
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 9
İşyeri Verileri 9
Mevcut İstihdam Verileri 15
AÇIK İŞLER 18
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 27
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 33
İNŞAAT SEKTÖRÜNDE GELECEĞİN MESLEKLERİ 36
SONUÇ 37

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: COVİD-19 Döneminin 2+İstihdamlı İşyerlerini Etkileme Durumu..... 17
Tablo 1: Açık İşlerde Cinsiyete Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi..... 22
Tablo 2: Açık İşlerde Talep Edilen Beceriler..... 23
Tablo 3: En Fazla Açık İş Olan Meslekler..... 25
Tablo 4: Yükseköğretim Mezunları İçin Talep Edilen Açık İşlerde İlk 20 Meslek..... 26
Tablo 5: Meslek Grubuna Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı 29
Tablo 6: Temininde Güçlük Çekilen Meslekler 30
Tablo 7: 20+ İşyerlerinde İllere Göre Açık İş ve TGÇM Sayıları..... 32
Tablo 8: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi..... 34
Tablo 9: Net İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler 35
Tablo 10: Gelecek 10 Yıl İçerisinde İşgücü Piyasasında Yaşanan Teknolojik Değişim Ya Da Dönüşümün İstihdama Yansıması Oranları 35

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1: Çalışan Sayısına Göre İşyerlerinin Dağılımı 10
Grafik 2: Kısmi Zamanlı Çalışma, Vardiya ve İhracat Yapan İşyerlerinin Oranı..... 11
Grafik 3: Yatırım Planlayan İşyerlerinin Oranı 12
Grafik 4: AR-GE Çalışması Yapan İşyerlerinin Oranı 13
Grafik 5: İşyerlerinin E-Ticaret Uygulaması Kullanma Oranları 14
Grafik 6: Sektörlere Göre Kadın Çalışanların Oranı 15
Grafik 7: Çalışanların İşyeri Büyüklüklerine Göre Dağılımı 16
Grafik 8: İnşaat Sektörü Son 5 Yılın Açık İş Oranları 19
Grafik 10: İşyeri Büyüklüklerine Göre Açık İşi Olan İşyeri Oranları 20
Grafik 11: İşyeri Büyüklüklerine Göre Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi..... 21
Grafik 16: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı 24
Grafik 13: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı..... 28
Grafik 14: Eleman Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri 31

GİRİŞ

İşgücü piyasasında, arz ve talebin etkin bir şekilde eşleşmesi için, öncelikle piyasanın ihtiyaçlarını belirlemek gerekmektedir. İşgücü piyasasının mevcut durumunu ortaya koymak, seyrini izlemek ve beklentileri açığa çıkarmak amacıyla İŞKUR tarafından, 2007 yılından beri periyodik olarak İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) gerçekleştirilmektedir. Farklı metodolojilerle, 2007'den beri devam eden araştırmalar, 2011 yılının ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle sürdürülmektedir. TÜİK altyapısı ile örneklem belirlenmekte ve yine bu işbirliği sayesinde bilimsel çalışmanın teknik kısmı takip edilmektedir.

Araştırmanın temel amacı, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen sektörel ve mesleki değişim ile gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına ve bu verilere ihtiyaç duyacaklara bilgi üretmektir.

2020 yılında olduğu gibi 2021 yılı İşgücü Piyasası Araştırması COVID-19 sürecinden etkilenmemesi için Kurumumuz yoğun bir çaba harcamıştır. Bu kapsamda, çalışma metodolojisinde bir takım değişiklikler yapılmıştır. 2012 yılından itibaren yüz yüze uygulanan soru formları, İl Müdürlüklerimizin kapasitesi ve işyerlerine ulaşma yöntemlerine bağlı olarak; telefon, mail ve yüz yüze yöntemlerin tamamı kullanılarak uygulanmıştır. Ayrıca pandemi nedeniyle 2020 yılı İşgücü Piyasası Araştırmasında 2-9 çalışanı olan iş yerleri çalışmanın kapsamından çıkartılmıştı. Fakat 2021 yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına 2-9 çalışanı olan iş yerleri çalışmanın kapsamına tekrar alınmıştır. 2-9 istihdamlı 1 milyon 231 bin 489, 10-19 istihdamlı 95 bin 312, 20+ istihdamlı 82 bin 988 olmak üzere toplam 1 milyon 409 bin 789 işyeri için veriler derlenmiştir. İnşaat sektöründe ise 2-9 istihdamlı 101 bin 620, 10-19 istihdamlı 11 bin 658, 20+ istihdamlı 8 bin 74 olmak üzere toplam 121 bin 351 işyeri için veriler derlenmiştir.

Çalışmada daha önceki yıllarda olduğu gibi; 20 ve daha fazla istihdamlı işyerleri 77 ilde tam sayım 4 ilde örneklem yöntemi ile il düzeyi ve Türkiye geneli tahmin üretecek şekilde, 2-9 ve 10-19 istihdamlı işyerleri örneklem yöntemiyle sadece Türkiye genelini tahmin edecek şekilde çalışma kapsamına dâhil edilmiştir.

Çalışma sonuçlarına göre Türkiye geneli ve il düzeyi raporlarının yanı sıra sektörel raporlar da hazırlanmıştır. Araştırma kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflamasına (NACE Rev 2.) göre; Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık, Kamu Yönetimi ve Savunma; Sosyal Güvenlik, Hane Halklarında İşverenler Olarak Faaliyetleri dışındaki 18 alt sektörde yer alan, 2 ve daha fazla istihdamlı işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmektedir. Bu çalışmada ise inşaat sektörüne yönelik veriler değerlendirilmiştir.

2021 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI
İNŞAAT SEKTÖRÜ RAPORU

İşgücü Piyasası Araştırmalarının temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen sektörel ve mesleki değişim ile gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu kapsamda 2021 yılı İşgücü Piyasası Araştırması 22 Mart – 30 Nisan 2021 tarihleri arasında 2-9, 10-19 ve 20+ işyerlerine soru formu uygulayarak gerçekleştirilmiştir.

Uluslararası sektörel ve mesleki sınıflandırmalar kullanılarak yapılmış olan bu araştırmada il düzeyinde sonuç alabilmek maksadıyla 20 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri için 77 ilde tamsayım, 4 ilde örneklem yöntemiyle çalışma gerçekleştirilmiştir. Örneklem yapılan iller İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa'dır. 2-9 ve 10-19 arası çalışanı olan işyerlerinde ise ülke geneli için örneklem yöntemi kullanılmıştır.

2021 yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 70 bin 693 işyerine soru formu uygulanarak 1 milyon 409 bin 789 işyerine yönelik veri derlenmiştir. 1 milyon 409 bin 789 işyerinde 14 milyon 911 bin 962 çalışan tespit edilmiştir.

2021 yılı İşgücü Piyasası Araştırması sonuçları kullanılarak Türkiye geneli ve il raporları dışında sektörel raporlar da oluşturulmuştur. Bu raporda inşaat sektörü özelinde sonuçlar irdelenecektir. Bu sebeple rapor içerisinde inşaat sektöründen bahsedilirken zaman zaman "sektör" ibaresi kullanılmıştır.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

2021 yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında inşaat sektöründe 121 bin 351 işyeri için veri derlenmiş olup, bu işyerlerinde toplam 1 milyon 306 bin 768 çalışan tespit edilmiştir. Araştırma kapsamındaki işyerlerinin yüzde 8,6'sı, çalışanların yüzde 8,8'i inşaat sektöründedir. İşyeri oranı çalışan oranına göre daha düşüktür.

İşyeri Verileri

İşyeri verileri bölümünde araştırma kapsamındaki inşaat sektöründe faaliyet gösteren işyerlerinin özelliklerine ilişkin veriler ortaya konacaktır.

Grafik 1'de sektörde faaliyet gösteren işyerlerinin büyüklüklerine göre dağılımı incelenmiştir.

Grafik 1: Çalışan Sayısına Göre İşyerlerinin Dağılımı

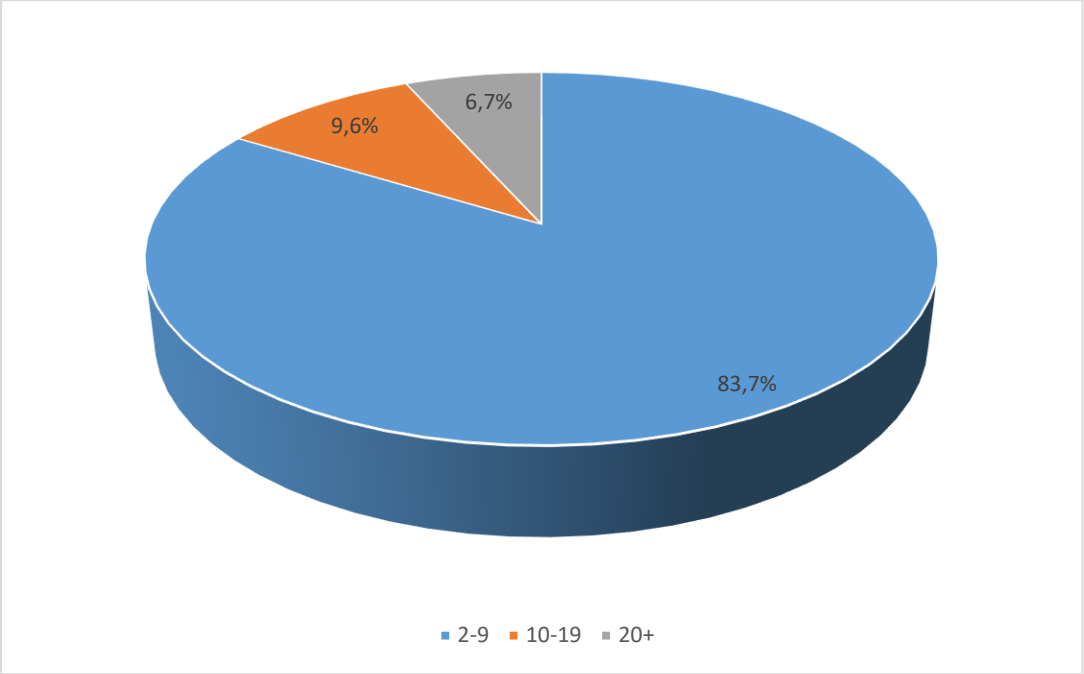

Kaynak: İPA 2021

Sektörde faaliyet gösteren işyerlerinin yüzde 83,7'si 2-9 arası istihdamlı işyerlerinden ve yüzde 9,6'sı 10-19 arası istihdamlı işyerlerinden oluşmaktadır. 20 ve daha fazla istihdamlı işyeri sayısı ise toplam işyerleri içinde yüzde 6,7 oranında bulunmaktadır. Türkiye genelinde araştırma kapsamındaki işyerlerinin yüzde 87,4'ü 2-9 arası ve yüzde 6,8'i 10-19 arası istihdamlı işyerlerinden oluşmaktadır. Türkiye genelindeki 20+ istihdamlı işyerlerinin toplam işyerleri içindeki payı ise yüzde 5,9'dur. Türkiye genelinde faaliyet gösteren işyerleri için aynı değerlendirme yapıldığında 2-9 arası istihdamlı işyerlerinin Türkiye genelinde inşaat sektöründen daha fazla olduğu ancak 10-19 ve 20+ istihdamlı işyerlerinin ise tam tersi olarak inşaat sektörünün daha fazla olduğu görülmektedir.

Grafik 2: Kısmi Zamanlı Çalışma, Vardiya ve İhracat Yapan İşyerlerinin Oranı

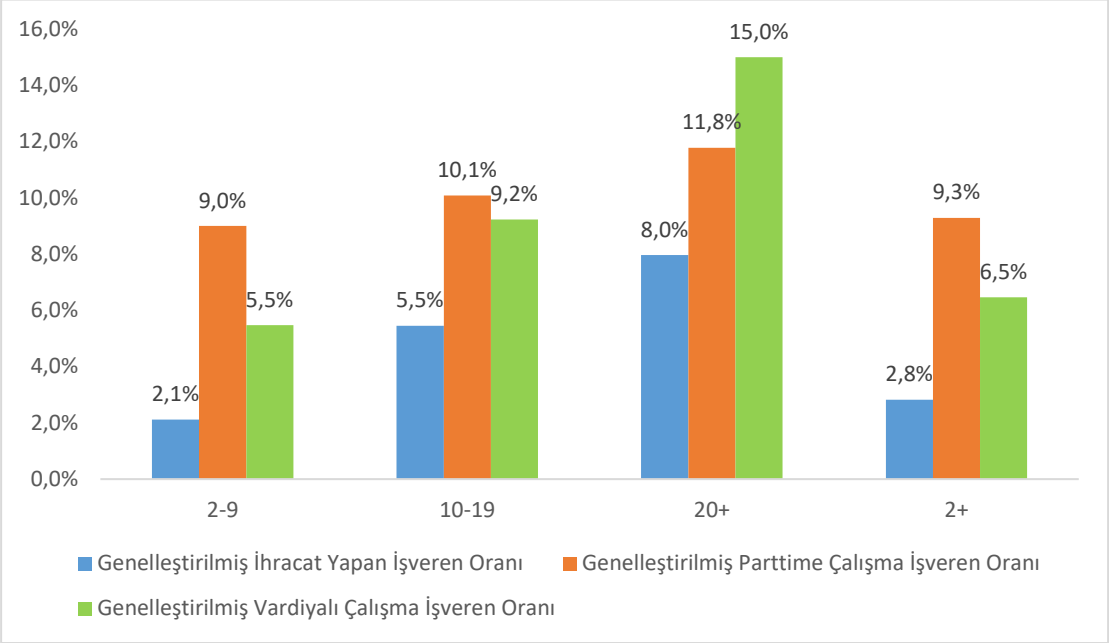

Kaynak: İPA 2021

Sektördeki ihracat yapan işyerlerinin oranı yüzde 2,8'dir. İnşaat sektörü bu alanda Türkiye genelinin 1,9 puan altındadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 6,7'dir. Sektörde işyeri büyüklüğü arttıkça ihracat yapma oranı da artmaktadır. 2-9 istihdamlı işyerlerinde yüzde 2,1 10-19 istihdamlı işyerlerinde 5,5 ve 20+ istihdamlı işyerleri için yüzde 8'dir.

Vardiyalı çalışma gerçekleştiren işyerleri ise sektördeki işyerlerinin yüzde 6,5'ini oluşturmaktadır. 2-9 istihdamlı işyerlerinde yüzde 5,5, 10-19 istihdamlı işyerlerinde yüzde 9,2 ve 20+ istihdamlı işyerleri için yüzde 15'dir. Vardiyalı çalışma yapmak, sektörde Türkiye geneline göre daha düşüktür. Türkiye genelinde vardiyalı çalışma yapan işyerlerinin oranı yüzde 8,8 olarak gerçekleşmiştir.

Kısmi çalışma gerçekleştiren işyerleri ise sektördeki işyerlerinin yüzde 9,3'ünü oluşturmaktadır. 2-9 istihdamlı işyerlerinde yüzde 9, 10-19 istihdamlı işyerlerinde yüzde 10,1, 20+ istihdamlı işyerleri için yüzde 11,8'dir. Kısmi çalışma yapmak, sektörde Türkiye geneline göre daha düşüktür. Türkiye genelinde kısmi çalışma yapan işyerlerinin oranı yüzde 10,8 olarak gerçekleşmiştir.

Grafik 3: Yatırım Planlayan İşyerlerinin Oranı

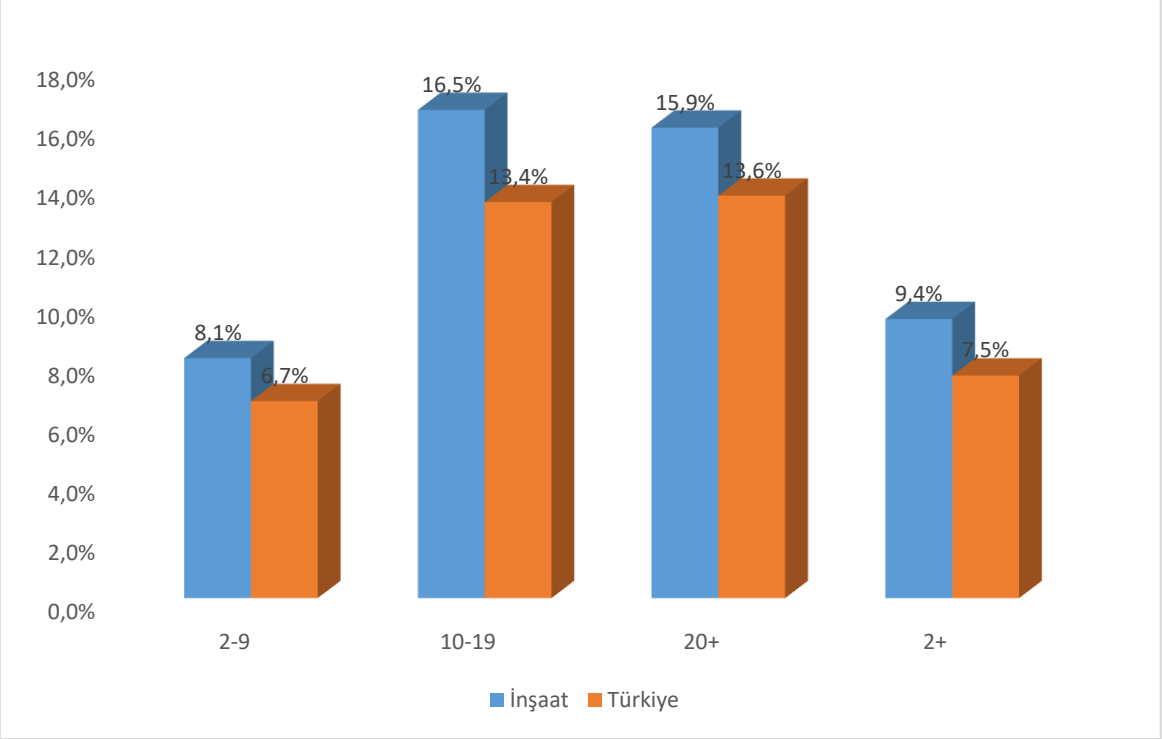

Kaynak: İPA 2021

Sektörde araştırma kapsamına giren işyerlerinin yüzde 9,4'ü gelecek 1 yıl içinde yatırım yapmayı planlamaktadır. Türkiye genelinde ise bu oran yüzde 7,5 olarak gerçekleşmiştir. Ülke genelinde ise işyeri büyüklüğü arttıkça yatırım planlayan işyeri oranı artarken sektörde yatırım planlayan işyeri oranı ise dalgalı seyir izlenmektedir.

Sektörde, yatırım planlayan işyerlerinin yüzde 51'i "ilave yatırım", yüzde 40,4'ü "diğer yatırım", yüzde 18'i "stratejik yatırım", yüzde 13'ü "teknolojik yatırım" seçeneğini belirtmişlerdir.

Grafik 4: AR-GE Çalışması Yapan İşyerlerinin Oranı

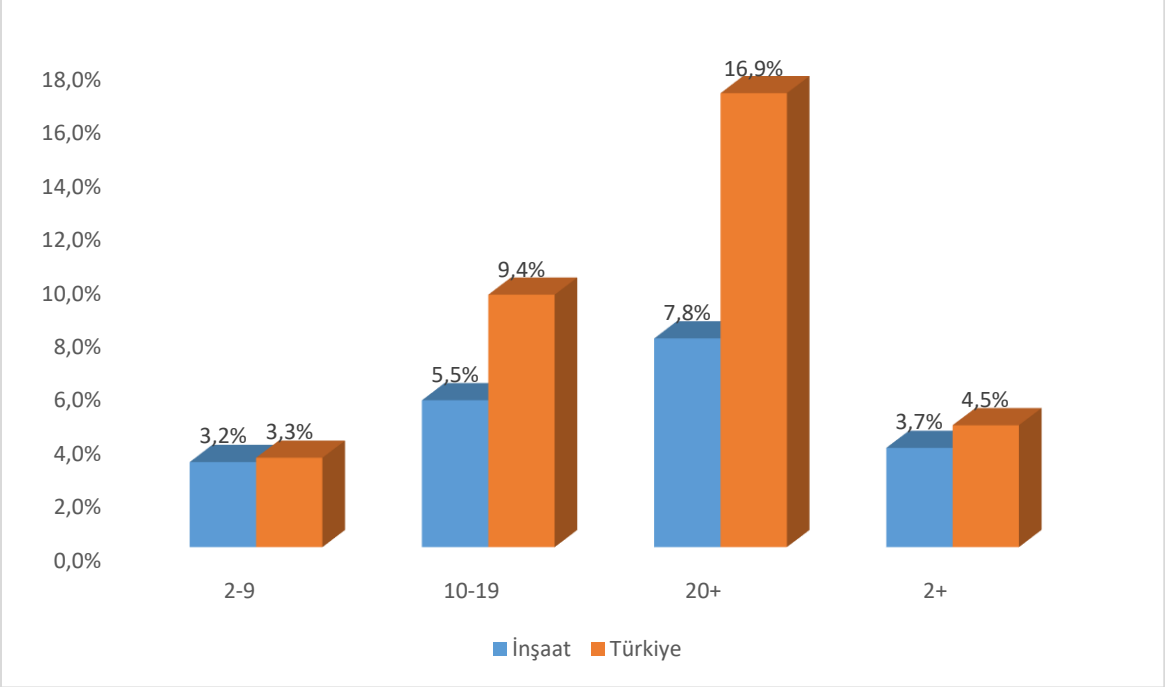

Kaynak: İPA 2021

İnşaat sektöründe olup araştırma kapsamında yer alan işyerlerinin yüzde 3,7'sinde AR-GE çalışması yapıldığı belirtilmiştir. Türkiye genelinde ise AR-GE çalışması yapan işyerlerinin oranı yüzde 4,5 olarak gerçekleşmiştir. İnşaat sektöründeki AR-GE çalışması yapan işyerlerinin ülke genelinden daha az oranda olması dikkat çekmektedir.

İnşaat sektöründe işyeri büyüklüklerine göre bu oranlar incelendiğinde ise; işyeri büyüklüğü arttıkça AR-GE çalışması yapan işyeri oranının yükseldiği görülmektedir. Sektörde AR-GE çalışması yapan işyerlerinin oranı; 2-9 istihdamlı işyerlerinde 3,2, 10-19 istihdamlı işyerlerinde yüzde 5,5 ve 20+ istihdamlı işyerleri için yüzde 7,8 olarak gerçekleşmiştir. Görüldüğü üzere sektörde firmaların çalışan sayısı arttıkça AR-GE çalışmaları yoğunlaşmaktadır.

Grafik 5: İşyerlerinin E-Ticaret Uygulaması Kullanma Oranları

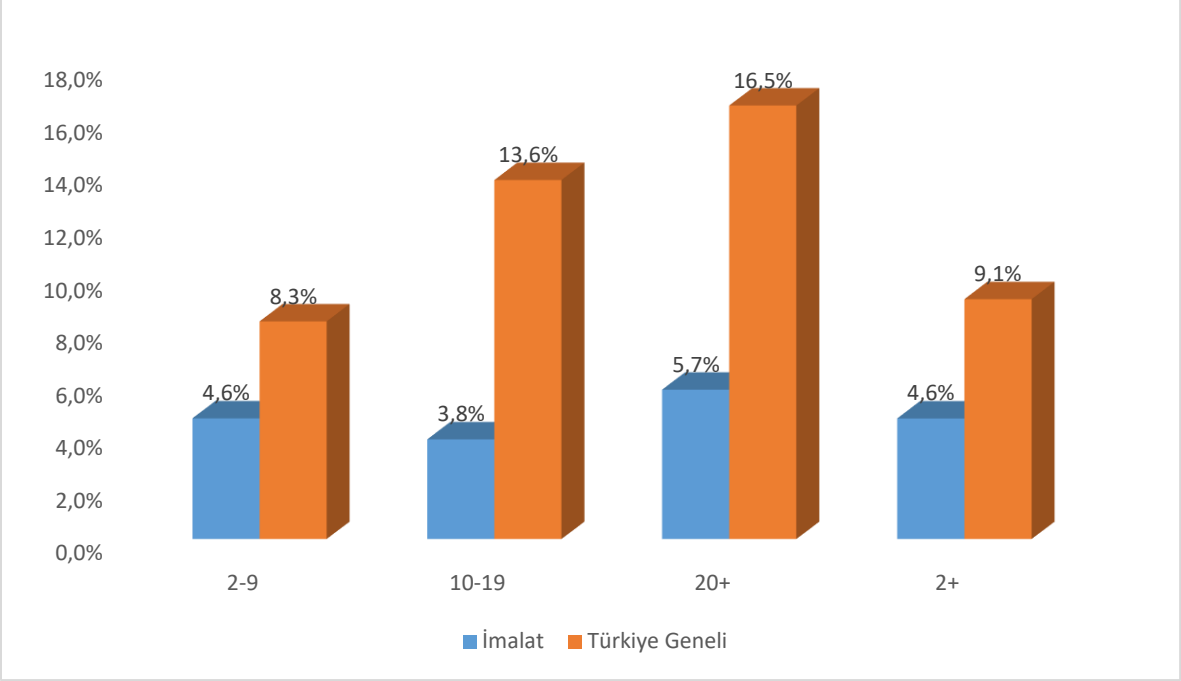

Kaynak: İPA 2021

İnşaat sektöründe e-ticaret uygulama oranı sektör büyüklüğüne göre dalgalı bir seyir izlediği görülmektedir. Sektörde e-ticaret uygulama oranı 2+ istihdamlı işyerlerinde yüzde 4,6 iken Türkiye geneli için bu oranın yüzde 9,1'e yükseldiği gözlemlenmiştir.

Mevcut İstihdam Verileri

Bu bölümde inşaat sektörü altında faaliyet gösteren araştırma kapsamındaki işyerlerinde istihdam edilenlere ilişkin verilere yer verilecektir.

Sektörde araştırma kapsamına giren işyerlerinde toplam 1 milyon 306 bin 768 çalışan tespit edilmiştir. Çalışanların yüzde 89,9'u erkeklerden, yüzde 10,1'i ise kadınlardan oluşmaktadır. Araştırma kapsamında bulunan işyerlerinde Türkiye genelinde toplam çalışan sayısı 14 milyon 911 bin 962 olarak tespit edilmiş olup, Türkiye genelinde toplam çalışanların yüzde 28,1'i kadınlardan oluşmaktadır. İnşaat sektöründe kadınların ağırlığı Türkiye geneline göre 18 puan daha azdır. Sektörde çalışan her 10 kişiden yaklaşık olarak 1 tanesi kadındır.

Grafik 6: Sektörlere Göre Kadın Çalışanların Oranı

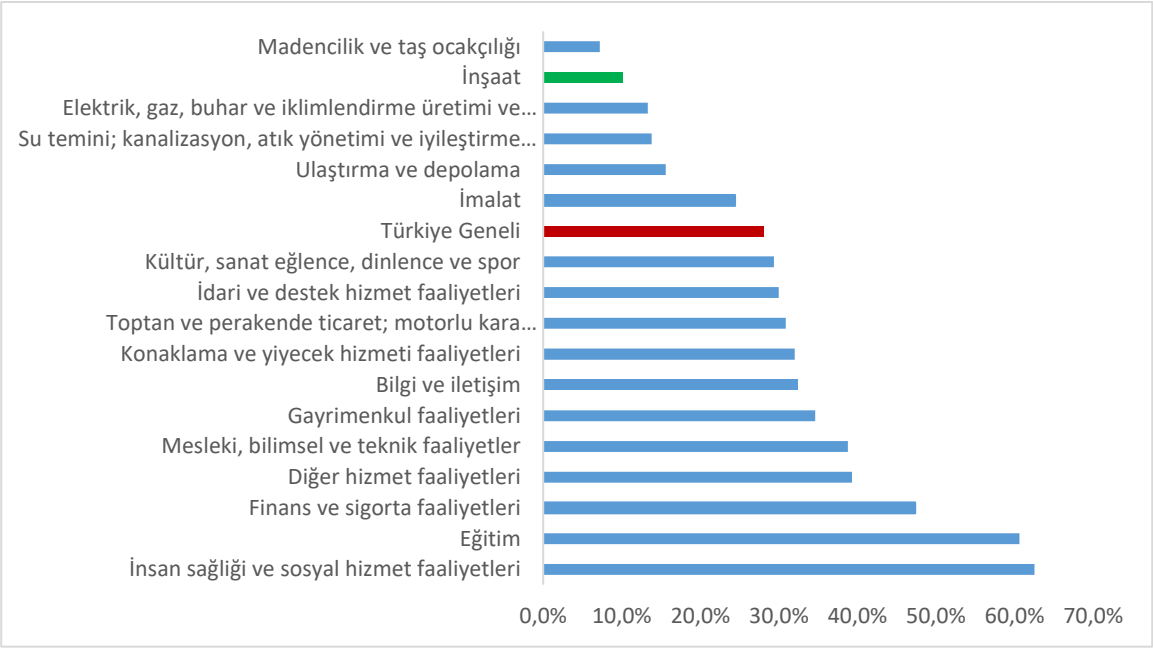

Kaynak: İPA 2021

Grafik 6'da sektörlere göre kadın çalışanların toplam çalışanlar içindeki oranları gösterilmiştir. 2021 yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında sektörde kadın çalışanların yüzde 10,1 iken, Türkiye genelinde bu oran 28,1'e yükselmektedir. Sektörde kadın çalışan sayısı 132 bin 220 iken Türkiye genelinde bu sayı 4 milyon 189 bin 113'tür. Sektörde kadın çalışanların oranı ülke genelinin altındadır.

Grafik 7: Çalışanların İşyeri Büyüklüklerine Göre Dağılımı

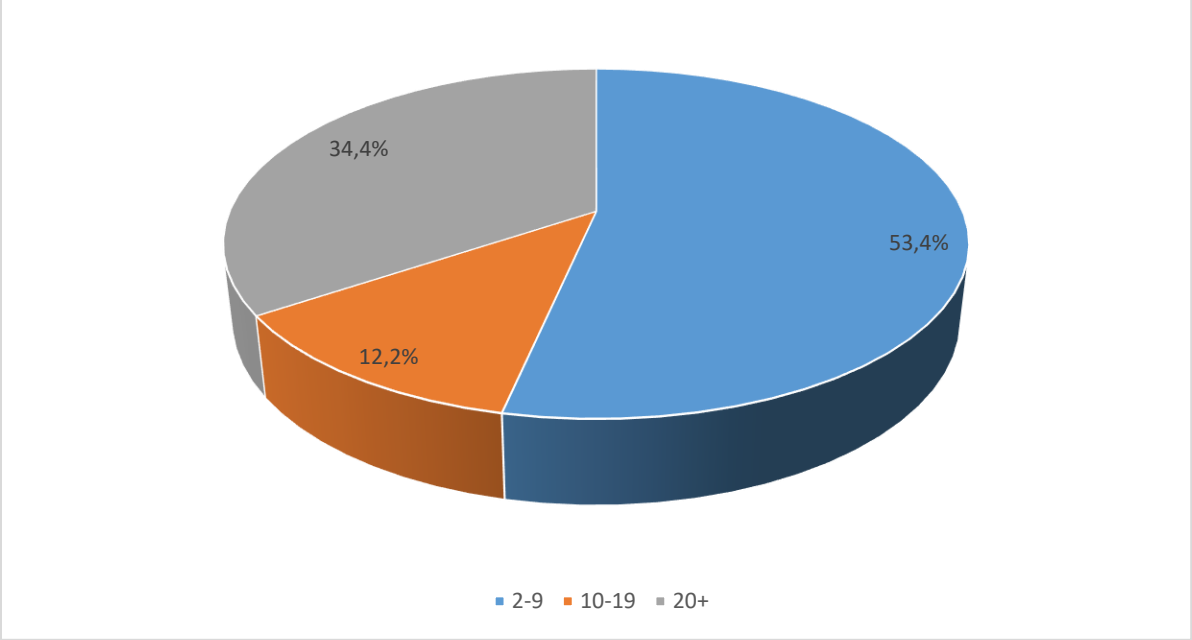

Kaynak: İPA 2021

İnşaat sektöründeki çalışanların yüzde 53,4'ü 2-9 arası istihdamlı işyerlerinde çalışmaktadır. Çalışanların yüzde 34,4'ü 20+ istihdamlı işyerlerinde ve yüzde 12,2'si 10-19 arası istihdamlı işyerlerinde çalışmaktadır. Türkiye genelinde ise 2-9 arası istihdamlı işyerlerindeki çalışanların toplam çalışanlar içindeki oranı yüzde 32 iken; 20+ istihdamlı işyerleri için yüzde 56,1 ve 10-19 istihdamlı işyerleri için yüzde 11,9'dur. Sektörde, Türkiye geneline göre 2-9 istihdamlı işyerlerinde çalışanların oranı fazladır.

Tablo 1: COVİD-19 Döneminin 2+İstihdamlı İşyerlerini Etkileme Durumu

Sektör	Çok arttı	Arttı	Değişmedi	Azaldı	Çok azaldı	Genel Toplam
Madencilik ve taş ocakçılığı	1,0%	2,9%	37,4%	41,5%	17,3%	100,0%
İmalat	1,2%	5,0%	26,7%	47,4%	19,8%	100,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,4%	1,3%	72,9%	22,0%	3,5%	100,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,6%	3,3%	38,1%	43,6%	14,4%	100,0%
İnşaat	0,5%	1,5%	30,2%	47,8%	20,0%	100,0%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	0,4%	4,9%	25,8%	48,3%	20,6%	100,0%
Ulaştırma ve depolama	0,6%	2,5%	26,7%	46,9%	23,3%	100,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0,3%	1,2%	8,8%	42,5%	47,2%	100,0%
Bilgi ve iletişim	1,6%	6,2%	32,3%	40,9%	19,0%	100,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,1%	2,8%	29,1%	53,3%	14,7%	100,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,7%	1,5%	25,2%	48,1%	24,5%	100,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	3,0%	8,8%	31,9%	39,1%	17,2%	100,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,8%	3,0%	21,5%	41,4%	33,2%	100,0%
Eğitim	0,1%	1,3%	11,0%	47,3%	40,3%	100,0%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	2,9%	5,0%	24,2%	51,5%	16,5%	100,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,5%	0,9%	16,2%	36,5%	45,9%	100,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	1,0%	1,2%	19,1%	41,4%	37,3%	100,0%
Genel Toplam	**0,8%**	**4,0%**	**25,1%**	**46,2%**	**23,9%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2021

İnşaat sektöründe, COVİD-19 Döneminin 2+İstihdamlı İşyerlerini Etkileme Durumu incelendiğinde işverenlerin yüzde 2'si işlerinin arttığını, 30,2'si işlerinin değişmediğini ve yüzde 67,8'i ise işlerinin azaldığını belirtmiştir. Türkiye genelinde ise işverenlerin yüzde 4,8'inin işlerinin arttığını, yüzde 25,1'inin işlerinin değişmediğini ve yüzde 70,1'inin ise işlerinin ciddi oranda azaldığını belirtmiştir. Tüm bu verilere bakarak sektörde ve Türkiye genelinde her 10 işyerinden 7'sinin pandemiden kaynaklı işlerinin azaldığını belirttikleri sonucuna varılabilir.

AÇIK İŞLER

Açık iş; o an piyasada işgücü talep eden işyerlerinin istihdam ihtiyacını sayı, meslek, beceri ve eğitim düzeyi ile ortaya koyan verilerdir. Türkiye İş Kurumu olarak, bu veriyi, anlık ilanlarımızdan takip edebilmekteyiz. Ancak Türkiye geneli tüm açık iş verilerini tahmin etme adına, 4 dönemlik "Açık İş Araştırması" gerçekleştirdiğimiz gibi en kapsamlı araştırmamız olan "İşgücü Piyasası Araştırması''nda da soru formunda yer almaktadır. Bu veri ile işgücü piyasasında talep tarafının ihtiyaçlarını ortaya konmakta; meslek, beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde edilerek gerek işgücü yetiştiren kurum kuruluşlara, gerekse arzın bizzat kendisine yol gösterici bilgi üretilmektedir.

Araştırma kapsamındaki işyerlerine 2021 yılı 22 Mart – 30 Nisan tarihleri arasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı sorulmuştur. İşyerlerine bu soru kapsamında açık iş bulunan mesleklerin yanında bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, açık işlerinde engelli işgücü tercih edip etmeyecekleri, aranılan beceriler ve açık işlerini hangi kanallar ile aradıkları sorulmuştur.

Araştırma kapsamında inşaat sektöründeki 121 bin 351 işyerinden 5 bin 95'inde çalışma döneminde açık iş olduğu tespit edilmiş olup, 5 bin 95 işyerinden toplam 11 bin 208 kişilik açık iş olduğu bilgisi alınmıştır.

Grafik 8 de görüldüğü üzere sektörde açık işi olan işyerleri, sektördeki araştırma kapsamındaki tüm işyerlerinin 4,2'sine tekabül etmektedir. Bu oran Türkiye genelinin 0,9 puan altındır.

Grafik 8: İnşaat Sektörü Son 5 Yılın Açık İş Oranları

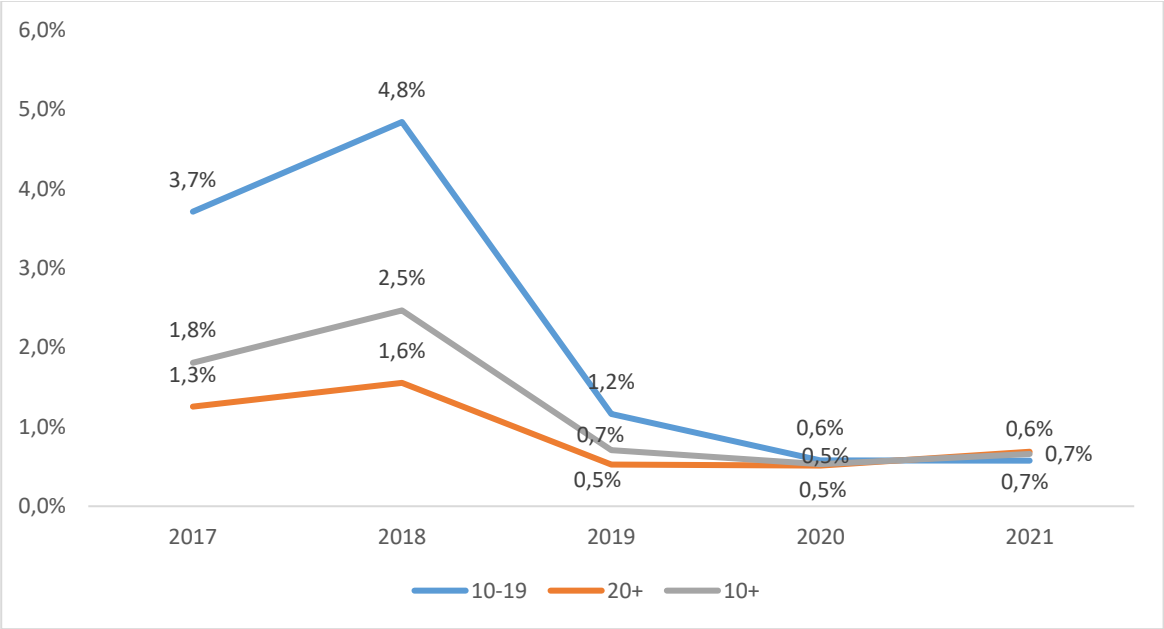

Kaynak: İPA 2021
Not: 2020 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasında 2-9 istihdamlı işyerleri çıkarıldığı için 10+istihdamlı işyerleri baz alınmıştır.

İnşaat sektöründeki 10+ istihdamlı işyerlerinin son beş yılın açık iş oranları incelendiğinde 2017 yılından 2018 yılına kadar bir artış yaşandığı görülmekte olup 2018 yılından 2020 yılına kadar bir azalış olduğu gözlemlenmektedir. 2020 yılındaki açık iş oranındaki düşüş pandemiden kaynaklı olabileceği değerlendirilmektedir. Fakat bu yılki araştırmanın Mart ve Nisan aylarında gerçekleşmesinin 2021 yılı açık iş oranın yükselmesinde rol oynadığı söylenebilir.

Grafik 9: İşyeri Büyüklüklerine Göre Açık İşi Olan İşyeri Oranları

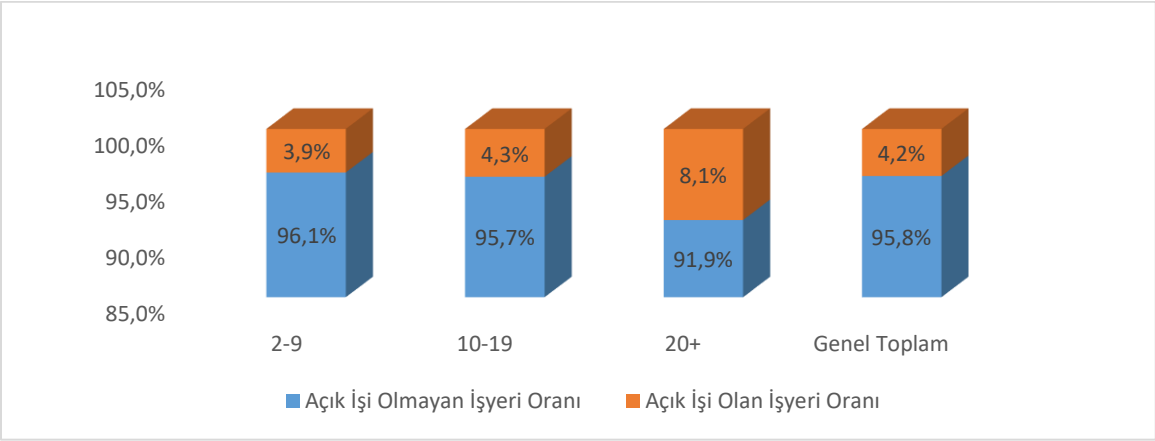

Kaynak: İPA 2021

İşyeri büyüklüklerine göre değerlendirildiğinde 2-9 arası istihdamlı işyerlerinin yüzde 3,9'unda, 10-19 arası istihdamlı işyerlerinde yüzde 4,3'ünde ve 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 30'unda açık işi bulunmaktadır. İşyeri büyüklüğü arttıkça açık işi olan işyeri oranı artmaktadır.

Grafik 10: İşyeri Büyüklüklerine Göre Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

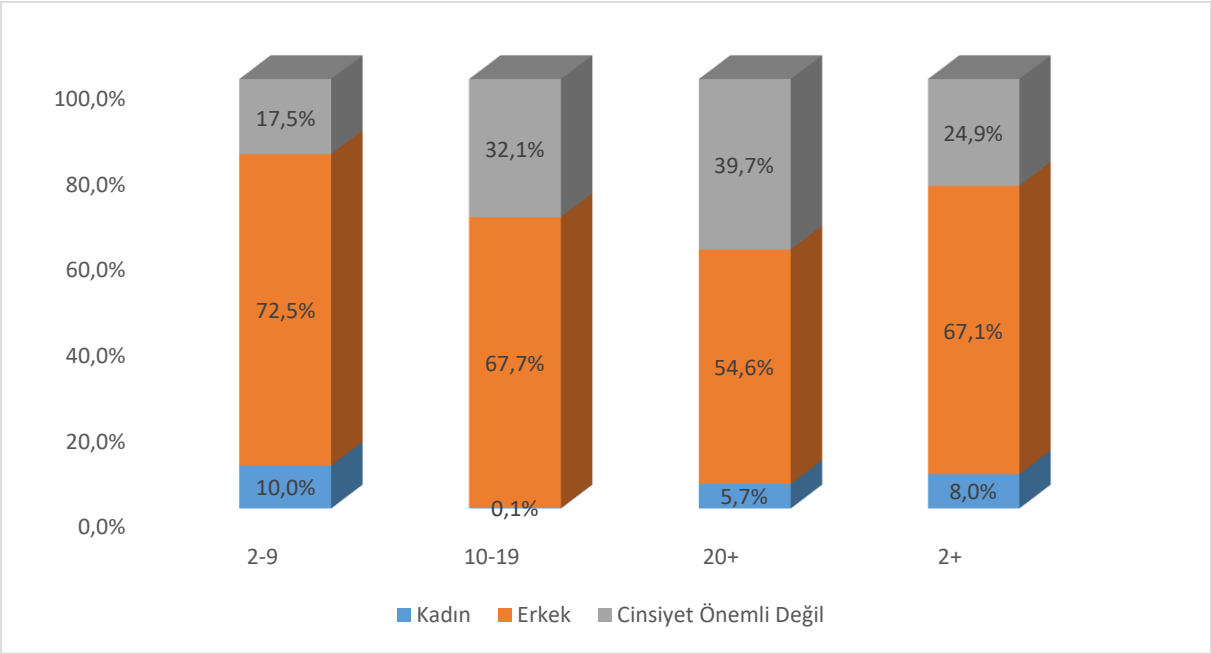

Kaynak: İPA 2021

Garafik 11'de ise işverenlerin açık işlerinde cinsiyet özelinde tercihleri yansıtılmıştır. Sektörde 2+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işin yüzde 24,9'unda cinsiyet anlamında özel bir tercihte bulunulmamıştır. İşverenler söz konusu açık işlerinde cinsiyetin önemli olmadığını ifade etmek istemişlerdir. Bunun yanında bu işyerlerinden alınan açık işlerin yüzde 5,7'sinde sadece "kadın" işgücü tercihinde bulunulmuştur.

Sadece "kadın" işgücü istihdam edilmesi yönünde tercihte bulunulması, işyeri büyüklüğüne göre çok fazla değişmemektedir. En çok "kadın" işgücü isteminin 2-9 istihdamlı işyerlerinde olduğu görülmektedir. 2-9 arası istihdamlı işyerlerinde yüzde 10 ve 10-19 arası istihdamlı işyerlerinde açık işlerin yüzde 0,1'inde kadın işgücü tercihinde bulunulmuşken bu oran 20+ istihdamlı işyerlerinde yüzde 5,7 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 2: Açık İşlerde Cinsiyete Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi

Eğitim Seviyesi	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Lise Altı	3,1%	8,5%	5,0%	7,2%
Çıraklık	0,0%	2,7%	0,0%	1,8%
Genel Lise	44,4%	6,9%	15,8%	12,1%
Meslek Lisesi	3,5%	35,9%	7,2%	26,2%
Meslek Yüksekokulu	0,3%	1,4%	31,0%	8,6%
Lisans	42,0%	6,0%	21,4%	12,7%
Her hangi bir eğitim düzeyi aramıyorum	6,7%	38,6%	18,5%	31,0%
Genel Toplam	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Kaynak: İPA 2021

Tablo 1'de ise işverenlerin cinsiyet kırılımına göre açık işlerinde hangi eğitim düzeyini talep ettikleri gösterilmiştir. Genel anlamda inşaat sektöründe 2+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerin yüzde 31 gibi yüksek bir oranda herhangi bir eğitim düzeyi aranmamaktadır. Bu eğitim düzeyinden sonra en çok talep edilen eğitim düzeyi ise yüzde 26,2 ile Meslek Lisesi eğitimi düzeyidir. Üçüncü sırada talep edilen eğitim düzeyi yüzde 12,7 ile lisans eğitim düzeyidir. Bu oranlar, sektörün mevcut istihdamından sonra ihtiyaç duyulan işgücü eğitim seviyesinin durumunu göstermektedir.

Bu oranları Türkiye geneli ile mukayese edersek; Türkiye genelinde en fazla oranda işverenler herhangi bir eğitim düzeyi aramamakta ve bunun oranı yüzde 32'dir. İkinci sırada en çok talep edilen eğitim düzeyi ise yüzde 20 oranı ile genel lise eğitimi iken, bunu üçüncü sırada yüzde 17,5 ile lise altı eğitim takip etmektedir.

Sektörde, açık işlerde talep edilen eğitim düzeyleri cinsiyet özelinde değerlendirildiğinde; kadın işgücü tercihlerinde yüzde 44,4 oranı ile genel lise eğitim düzeyi aranırken, erkek işgücü tercihlerinde ise yüzde 38,6 oranı ile herhangi bir eğitim düzeyi aranmamaktadır.

Tablo 3: Açık İşlerde Talep Edilen Beceriler

Beceriler	2-9	10-19	20+	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1	2	1	1
İş Tecrübesi	2	1	2	2
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	3	3	4	3
Takım Çalışması	4	4	3	4
Sorun Çözme ve İnsiyatif Alabilme	5	5	5	5
İletişim ve İfade Yeteneği	8	7	6	6
Analitik Düşünebilme	6	6	7	7
Bilgisayar Kullanımı	7	8	8	8
İkna Kabiliyeti ve Pazarlama Gücü	9	9	9	9
Yabancı Dil	10	10	10	10

Kaynak: İPA 2021

İnşaat sektöründe tespit edilen tüm açık işler için talep edilen beceriler sıralandığında ilk sırada "yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe", ikinci sırada "iş tecrübesi", üçüncü sırada ise "fiziki ve bedensel yeterlilik" bulunmaktadır. İşyeri büyüklüklerine göre becerilerin sıralamasına bakıldığında ise 2-9 istihdamlı işyerlerinde ilk üç sırada "yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe", "iş tecrübesi" ve "fiziki ve bedensel yeterlilik" becerileri gelmektedir. 10-19 istihdamlı işyerlerinde ilk üç sırada; "iş tecrübesi", "yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe" ve "fiziki ve bedensel yeterlilik" becerileri yer almaktadır. 20+ istihdamlı işyerlerinde ilk üç sırada ise "yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe", "iş tecrübesi" ve "takım çalışması" becerileri yer almaktadır.

Sektörün, açık işler için talep edilen beceriler incelendiğinde Türkiye geneli ile benzer eğilimlere sahip olduğu görülmektedir.

Grafik 11: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

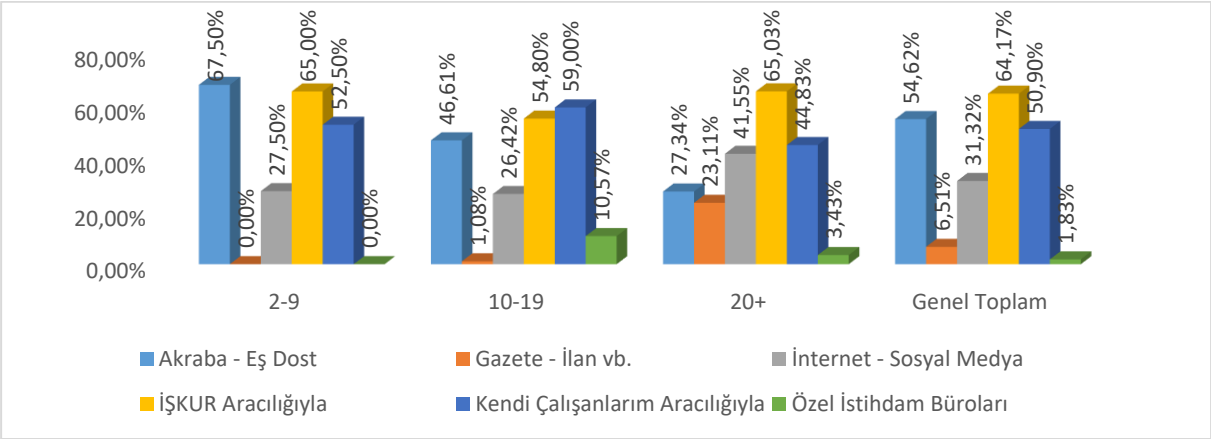

Kaynak: İPA 2021

İşverenlerin açık işleri için kullandıkları arama kanalları, işyeri büyüklüklerine göre önemli ölçüde farklılaşmaktadır. 2 ve daha fazla istihdamlı işyerlerinde "İŞKUR Aracılığıyla" arama kanalı en fazla tercih edilen arama kanalı olarak ortaya çıkmıştır. Başka bir ifadeyle inşaat sektöründeki açık işleri her 10 kişiden 6 kişi "İŞKUR Aracılığıyla" arama kanalı yolu ile aranmaktadır. Sektörde, ikinci sırada "Akraba - Eş Dost" arama kanalı olarak görülmektedir. Arama kanalı olarak üçüncü sırada ise ''Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla'' gelmektedir. Türkiye geneli açık işi olan işyerlerinin arama kanalı tercihlerine bakıldığında ise inşaat sektörü ile benzer bir eğilim sergilendiği görülmektedir.

Tablo 4: En Fazla Açık İş Olan Meslekler

Meslekler	Açık İş Sayısı
Kamyon Şoförü	1.293
Soğutucu Ev Aletleri Ve Klimalar Bakım Onarımcısı	896
Harita Teknikeri	717
Ahşap Mobilya İmalatçısı	538
Elektrikçi (Genel)	514
Elektrik Mühendisi	409
Ön Muhasebeci	380
Doğal Gaz Tesisatçısı	360
Asansör Bakım Ve Onarım Ustası	359
Elektrik Tesisat Ustası	359
İnşaat İşçisi	308
İnşaat Mühendisi	220
Beden İşçisi (İnşaat)	203
Büro İşçisi	195
Asansör Bakım Ve Onarım İşçisi	189
Bilgisayarlı Muhasebe Elemanı	186
Muhasebeci	184
Ekskavatör(Kazıma Ve Yükleme) Operatörü	182
Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)	180
Dış Ticaret Meslek Elemanı	179
Diğer Meslekler	3.355
Genel Toplam	**11.208**

Kaynak: İPA 2020

Tablo 3'te ise inşaat sektöründen alınan açık işler içinde ilk 20'de bulunan meslekler belirtilmiştir. Sektörde 11 bin 208 kişilik açık iş tespit edilmiş olup bu açık işler 268 farklı meslekte bulunmaktadır. Bin 293 kişilik açık işle ilk sırada "kamyon şoförü", 896 kişilik açık işle ikinci sırada "soğutucu ev aletleri ve klimalar bakım onarımcısı", 717 kişilik açık işle üçüncü sırada "harita teknikeri" meslekleri yer almıştır.

Tablo 5: Yükseköğretim Mezunları İçin Talep Edilen Açık İşlerde İlk 20 Meslek

Meslekler	Açık İş Sayısı
Harita Teknikeri	717
Elektrik Mühendisi	409
İnşaat Mühendisi	220
Bilgisayarlı Muhasebe Elemanı	184
Muhasebeci	182
Dış Ticaret Meslek Elemanı	179
Mimar	87
İnşaat Teknolojisi Teknikeri	67
İş Güvenliği Uzmanı (Az Tehlikeli Sınıf-C)	51
Pazarlamacı	49
Muhasebe Ve Finans Yönetimi Uzmanı/Yöneticisi	49
İnternet Ve Ağ Teknolojileri Teknikeri	32
Ağ Teknolojileri Elemanı	18
Muhasebe Uzmanı	18
Makine Mühendisi	17
Elektrik Teknikeri	12
Garson (Servis Elemanı)	10
Ön Muhasebeci	9
Satın Alma Yöneticisi/Müdürü	7
Çevre Mühendisi	6
Diğer Meslekler	101
Genel Toplam	**2.424**

Kaynak: İPA 2021

Tablo 4'te inşaat sektöründe tespit edilen açık işlerin eğitim düzeylerine göre incelenmesi sonucu işverenler tarafından yükseköğretim mezunu talep edilen açık işler görülmektedir. Sektörde yükseköğretim mezunu için verilen 2 bin 424 kişilik açık iş tespit edilmiştir. İşverenlerin meslek yüksekokulu, lisans ve lisans üstü seviyesinde işgücünü tercih ettikleri açık iş pozisyonları için ilk sırada aradıkları meslek ise 717 kişilik açık işle "harita teknikeri" olmuştur. İkinci sırada 409 kişilik açık iş ile "elektrik mühendisi", üçüncü sırada ise 220 kişilik açık iş ile "inşaat mühendisi" yer almaktadır.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

İşgücü piyasasında, talep tarafı zaman zaman eleman temininde güçlük yaşayabilmektedir. Araştırma kapsamına giren 2+ istihdamlı işyerlerine son 1 yıl içinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri ve bunun nedenleri sorulmuştur. Bu bölümde inşaat sektöründe işverenlerin eleman temininde güçlük çekilen kişi sayıları meslek ayrıntısında incelenecektir.

Grafik 12: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

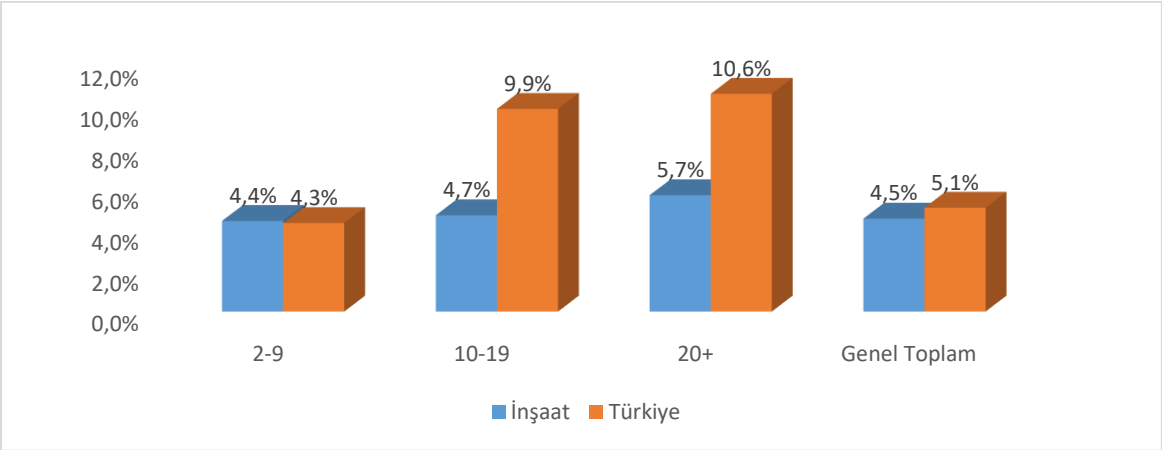

Kaynak: İPA 2021

İnşaat sektöründe araştırma kapsamına giren toplam 121 bin 351 işyerinden 5 bin 484'ünde son 1 yılda eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Sektörde 2-9 istihdamlı işyerlerinin yüzde 4,4'ü, 10-19 istihdamlı işyerlerinin yüzde 4,7'si, 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 5,7'si ve toplamda ise yüzde 4,5'inin eleman temininde güçlük çektiği tespit edilmiştir. Sektörde eleman temininde güçlük çeken toplam işyeri oranı, yüzde 5,1 olan Türkiye geneli oranına göre daha düşük oranda gerçekleşmiştir.

Tablo 6: Meslek Grubuna Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Meslek Grupları	2-9	10-19	20+	Genel Toplam
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar			34	34
Hizmet ve Satış Elemanları			37	37
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	179	689	359	1.226
Profesyonel Meslek Mensupları	358	146	89	594
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	4.481	1.092	1.243	6.816
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	717	439	141	1.297
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	1.971	105	369	2.445
Yöneticiler			24	24
Genel Toplam	7.707	2.471	2.296	12.474

Kaynak: İPA 2021

İnşaat sektöründe 5 bin 484 işyerinde 12 bin 474 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Toplam temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 61,8'i 2-9 istihdamlı işyerlerinde bulunmaktadır ve temininde güçlük çekilen kişi sayısı 7 bin 707'dir. Toplam temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 19,8'i 10-19 istihdamlı işyerlerinde bulunmaktadır ve 2 bin 471 kişinin temininde güçlük çekilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 18,4'ü 20+ istihdamlı işyerlerinde bulunmaktadır ve 2 bin 296 kişinin temininde güçlük çekilmiştir.

Sektörde meslek grubuna göre temininde güçlük çekilen toplam 12 bin 474 kişinin 6 bin 816 'sı yani yüzde 54,6'sı "sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar" meslek grubunda olduğu görülmektedir. İkinci sırada ise "tesis ve makine operatörleri ve montajcılar" meslek grubunun olduğu tespit edilmiştir. Ülke geneli eleman temininde güçlük çekilen meslek gruplarına baktığımızda ise ilk iki sırada olan meslek gruplarından Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar grubunun yüzde 30,4, Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunun ise yüzde 28,3 oranı ile ikinci sırada yer almaktadır.

Tablo 7: Temininde Güçlük Çekilen Meslekler

2.Eyl	Eki.19	20+	Genel Toplam
Soğutucu Ev Aletleri Ve Klimalar Bakım Onarımcısı	Beden İşçisi (İnşaat)	Beden İşçisi (İnşaat)	Elektrikçi (Genel)
Bireysel Isıtma Tesisatçısı	Elektrikçi (Genel)	Elektrikçi (Genel)	Soğutucu Ev Aletleri ve Klimalar Bakım Onarımcısı
Elektrikçi (Genel)	Beton Ve Betonarme Kalıpçısı	Beton Ve Betonarme Kalıpçısı	Bireysel Isıtma Tesisatçısı
Kepçe Operatörü	Alüminyum Kompozit Cephe Kaplamacısı	Kamyon Şoförü	Beden İşçisi (İnşaat)
Asansör Bakım Ve Onarım İşçisi	İnşaat Teknolojisi Teknikeri	Isı Yalıtımcısı/İzolasyoncu (Sanayi Tipi Kazan-Boru)	Kepçe Operatörü
Doğal Gaz Tesisatçısı	Isıtma Ve Sıhhi Tesisatçı	İnşaat İşçisi	Asansör Bakım Ve Onarım İşçisi
Diğer Haddehane Operatörleri (Metal)	Beden İşçisi (Genel)	Çelik Kaynakçısı	Doğal Gaz Tesisatçısı
Ahşap Mobilya İmalat Ustası	Isıtma Ve Doğal Gaz İç Tesisatçısı	Ahşap Kalıpçı	Diğer Haddehane Operatörleri (Metal)
Boru Kaynakçısı	İnşaat Ustası	Diğer Dikişçiler Ve Nakışçılar	Ahşap Mobilya İmalat Ustası
Şoför-Yük Taşıma	Araç Çekici Ve Kurtarıcı Platform Operatörü	İnşaat Kalıpçısı (Ahşap)	Boru Kaynakçısı

Kaynak: İPA 2021

Tablo 6'da sektördeki temininde güçlük çekilen ilk 10 mesleğe yer verilmiştir. İlk sırada "Elektrikçi (Genel)" mesleğinin temininde güçlük çekildiği daha sonra "Soğutucu Ev Aletleri ve Klimalar Bakım Onarımcısı", "Bireysel Isıtma Tesisatçısı", "Beden İşçisi (İnşaat)", "Kepçe Operatörü" meslekleri olduğu görülmektedir.

Grafik 13: Eleman Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri

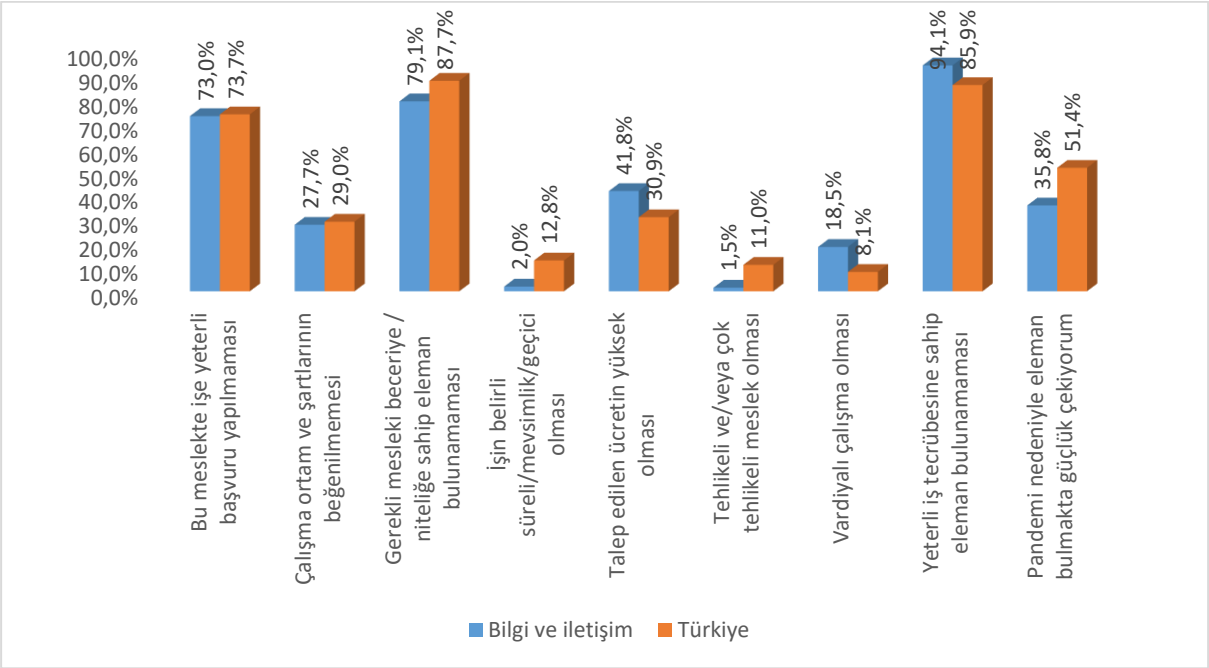

Kaynak: İPA 2021

İnşaat sektöründe eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 94,3'ünün "gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması" nedeni ile temininde güçlük çekildikleri tespit edilmiştir. Bu oran Türkiye genelinin yaklaşık 6,6 puan üzerinde gerçekleşmiştir. Daha sonra yüzde 83,8 oranında ise "yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması" ve yüzde 75,9 ile "bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması" nedenleri ön plana çıkmıştır. Sektörde, eleman temininde güçlük çekilme nedenlerinden ilk üç sıra, Türkiye geneli ile aynı gerçekleşmiştir.

Tablo 8: 20+ İşyerlerinde İllere Göre Açık İş ve TGÇM Sayıları

İl	Açık İş	TGÇM
İstanbul	820	574
Muğla	295	59
İzmir	200	126
Kocaeli	141	88
Ankara	131	48
Antalya	109	83
Aksaray	97	8
Kayseri	95	79
Bursa	88	32
Tekirdağ	85	39
Aydın	62	10
Konya	57	74
Mersin	52	55
Artvin	49	38
Bilecik	41	35
Adana	40	34
Yalova	40	21
Düzce	35	14
Hatay	33	14
Yozgat	33	14
Samsun	33	40
Kütahya	32	22
Gaziantep	30	34
Diğer	516	754
Genel Toplam	3.115	2.296

*Türkiye geneli sayısı, 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık iş ve TGÇM sayısıdır.
Kaynak: İPA 2021

Tablo 7'de sektörde araştırmaya katılan 20 ve daha fazla istihdamlı işyerlerinde, illere göre açık iş ve temininde güçlük çekilen eleman sayıları verilmektedir. Hem açık iş hem de temininde güçlük çekilen eleman sayılarında İstanbul ilk sırada yer almaktadır. Temininde güçlük çekilen eleman sayılarında ikinci sırada İzmir ve üçüncü sırada Kocaeli gelmektedir. Açık iş sayılarına gelince ikinci sırada Muğla ve üçüncü sırada ise İzmir gelmektedir.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

İnşaat sektöründe işverenlerin 2022 yılı Nisan sonu itibariyle istihdamlarının ne yönde değişim gösterecekleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu bağlamda işverenlerden bir yıl sonraki istihdam değişimlerini meslek düzeyinde tahmin etmeleri istenmiştir.

Tablo 9: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektör	Net İstihdam Değişimi	NİDO (%)
Bilgi ve iletişim	15.544	6,1%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	41.093	4,4%
İmalat	169.840	3,9%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	27.018	3,8%
Gayrimenkul faaliyetleri	3.641	3,7%
Toptan ve perakende ticaret	120.311	0
İnşaat	39.881	3,1%
Finans ve sigorta faaliyetleri	5.387	3,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	7.513	2,9%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	2.288	2,6%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	30.524	2,6%
Ulaştırma ve depolama	24.127	2,3%
Madencilik ve taş ocakçılığı	3.152	1,9%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	7.703	1,8%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	1.264	1,7%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	1.195	1,1%
Eğitim	3.657	1,0%
Türkiye Geneli	504.140	3,4%

Kaynak: İPA 2020

İnşaat sektörü, sektörel bazda net istihdam değişim oranı bakımından en çok artış gösteren yedinci sektördür. Sektör oransal net istihdam değişiminde, yüzde 3,1 ile Türkiye genelinin altında kalmaktadır. Kişi sayısı olarak artışlar incelendiğinde; 39 bin 881 kişi ile inşaat sektörü dördüncü sırada görülmektedir. İnşaat sektörü bu balkımdan da Türkiye ekonomisi için önemli bir yere sahiptir.

Tablo 10: Net İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
İnşaat İşçisi	İnşaat İşçisi
Beden İşçisi (İnşaat)	Beden İşçisi (İnşaat)
Çelik Kaynakçısı	İş Makineleri Operatörü
İnşaat Demiri Bağlama Ustası	Beton Ve Betonarme Kalıpçısı
Ark Kaynakçısı	Betonarme Demircisi

Kaynak: İPA 2021

Tablo 9'da ise net istihdam artışının ve azalışının beklendiği meslekler verilmiştir. İmalat sektöründe araştırma kapsamına giren 2+ istihdamlı İşyerlerinden 2022 yılı Nisan sonunda istihdam artışının beklendiği ilk beş sırada yer alan meslekler; "İnşaat İşçisi", "Beden İşçisi (İnşaat)", "Çelik Kaynakçısı", '' İnşaat Demiri Bağlama Ustası ve "Ark Kaynakçısı" meslekleri olarak tahmin edilmiştir. İstihdam azalışının beklendiği meslekler ise "İnşaat İşçisi", "Beden İşçisi (İnşaat)", "İş Makineleri Operatörü", 'Beton Ve Betonarme Kalıpçısı'' ve "Betonarme Demircisi" olarak beklenmektedir.

İnşaat İşçisi" ve "Beden İşçisi (İnşaat)" mesleklerinin hem arış beklenen mesleklerde hem de azalış beklenen mesleklerde ilk sırada olması dikkat çekicidir.

Tablo 11: Gelecek 10 Yıl İçerisinde İşgücü Piyasasında Yaşanan Teknolojik Değişim Ya Da Dönüşümün İstihdama Yansıması Oranları

Teknolojik Değişim Ya Da Dönüşümün İstihdama Yansıması	İnşaat Sektörü	Türkiye
Fikrim yok	54,6%	50,3%
İstihdamı arttıracaktır	16,3%	16,2%
İstihdamı azaltacaktır	12,2%	12,2%
İstihdamı Değiştirmez	16,9%	21,3%
Genel Toplam	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: 2021

Gelecek 10 yıl içinde teknolojik değişim ya da dönüşümün istihdama yansıması incelendiğinde sektörde "fikrim yok" diyen işverenlerin oranı yüzde 54,6 iken Türkiye genelinde ise bu oran yüzde 50,3'tür. Sektörde teknolojik değişim ya da dönüşümün istihdama yansımasında "istihdamı artıracaktır" diyen işveren sayısı oransal olarak Türkiye geneli ile aynıdır.

İNŞAAT SEKTÖRÜNDE GELECEĞİN MESLEKLERİ

İnşaat sektöründe; akıllı ev sistemleri, 3 boyutlu inşaat teknikleri ve üretimi ile iç mimari ve tasarım alanları ön plana çıkmaktadır.

Aşağıdaki görselde 10 yıl sonrasında inşaat sektöründe ön plana çıkacak mesleklere yer verilmektedir.

İnşaat sektöründe gelecek 10 yıl içerisinde öne çıkacak ilk beş meslek; “Modüler Yapı Mühendisi”, “Tasarım Mühendisi” “Yapı Malzemeleri Kalite Kontrol Elemanı” “Akıllı Ev Sistemleri Uzmanı” ve “Mekatronik Mühendisliği”meslekleridir.

SONUÇ

İnşaat sektörü raporu, 22 Mart – 30 Nisan 2021 tarihleri arasında gerçekleştirilen 2021 yılı İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarından derlenerek yazılmıştır. Bu rapor sektörün mevcut durumunu, istihdam yapısını, ihtiyaçlarını ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine yönelik bilgiler vermektedir.

2021 yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında inşaat sektöründe 121 bin 351 işyeri için veri derlenmiş olup, bu işyerlerinde toplam 1 milyon 306 bin 768 çalışan tespit edilmiştir.

Sektörde faaliyet gösteren işyerlerinin yüzde 83,7'si 2-9 arası istihdamlı işyerlerinden ve yüzde 9,6'sı 10-19 arası istihdamlı işyerlerinden oluşmaktadır. 20 ve daha fazla istihdamlı işyeri sayısı ise toplam işyerleri içinde yüzde 6,7 oranında bulunmaktadır.

Sektörde araştırma kapsamına giren işyerlerinde toplam 1 milyon 306 bin 768 çalışan tespit edilmiştir. Çalışanların yüzde 89,9'u erkeklerden, yüzde 10,1'i ise kadınlardan oluşmaktadır. Araştırma kapsamında bulunan işyerlerinde Türkiye genelinde toplam çalışan sayısı 14 milyon 911 bin 962 olarak tespit edilmiş olup, Türkiye genelinde toplam çalışanların yüzde 28,1'i kadınlardan oluşmaktadır. İnşaat sektöründe kadınların ağırlığı Türkiye geneline göre 18 puan daha azdır. Sektörde çalışan her 10 kişiden yaklaşık olarak 1 tanesi kadındır.

İnşaat sektöründe işyeri ve mevcut istihdam verilerinden hareketle Türkiye geneli içindeki durumu değerlendirildiğinde; sektör, ülkemiz istihdamının yüzde 8,8'ini barındırmaktadır.

Araştırma kapsamında inşaat sektöründeki 121 bin 351 işyerinden 5 bin 95'inde çalışma döneminde açık iş olduğu tespit edilmiş olup, 5 bin 95 işyerinden toplam 11 bin 208 kişilik açık iş olduğu bilgisi alınmıştır.

Sektörde açık işi olan işyerleri, sektördeki araştırma kapsamındaki tüm işyerlerinin 4,2'sinde tekabül etmektedir. Bu oran Türkiye genelinin 0,9 puan altındadır.

İnşaat sektörünün açık iş oranı yaklaşık yüzde 0,7 olarak tespit edilmiştir. Bir diğer ifadeyle sektörde 100 kişilik istihdam potansiyelinin yaklaşık 99'unun fiili istihdamda olduğu, yaklaşık bir kişilik ise personel açığının bulunduğu tespit edilmiştir. Açık iş oranı Türkiye genelinde yüzde 1,5 olarak tespit edilmiştir. Sektörün açık iş oranı Türkiye geneli açık iş oranından

yaklaşık 0,8 puan altında gerçekleşmiştir. İnşaat sektörünün eleman ihtiyacı Türkiye ortalamasının altındadır.

Sektörde 2+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işin yüzde 24,9'unda cinsiyet anlamında özel bir tercihte bulunulmamıştır. İşverenler söz konusu açık işlerinde cinsiyetin önemli olmadığını ifade etmek istemişlerdir. Bunun yanında bu işyerlerinden alınan açık işlerin yüzde 5,7'sinde sadece "kadın" işgücü tercihinde bulunulmuştur.

İnşaat sektöründe tespit edilen tüm açık işler için talep edilen beceriler sıralandığında ilk sırada "yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe", ikinci sırada "iş tecrübesi", üçüncü sırada ise "fiziki ve bedensel yeterlilik" bulunmaktadır. İşyeri büyüklüklerine göre becerilerin sıralamasına bakıldığında ise 2-9 istihdamlı işyerlerinde ilk üç sırada "yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe", "iş tecrübesi" ve "fiziki ve bedensel yeterlilik" becerileri gelmektedir. 10-19 istihdamlı işyerlerinde ilk üç sırada; "iş tecrübesi", "yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe" ve "fiziki ve bedensel yeterlilik" becerileri yer almaktadır. 20+ istihdamlı işyerlerinde ilk üç sırada ise "yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe", "iş tecrübesi" ve "takım çalışması" becerileri yer almaktadır.

Sektörde 11 bin 208 kişilik açık iş tespit edilmiş olup bu açık işler 268 farklı meslekte bulunmaktadır. Bin 293 kişilik açık işle ilk sırada "kamyon şoförü", 896 kişilik açık işle ikinci sırada "soğutucu ev aletleri ve klimalar bakım onarımcısı", 717 kişilik açık işle üçüncü sırada "harita teknikeri" meslekleri yer almıştır.

İnşaat sektöründe araştırma kapsamına giren toplam 121 bin 351 işyerinden 5 bin 484'ünde son 1 yılda eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Sektörde 2-9 istihdamlı işyerlerinin yüzde 4,4'ü, 10-19 istihdamlı işyerlerinin yüzde 4,7'si, 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 5,7'si ve toplamda ise yüzde 4,5'inin eleman temininde güçlük çektiği tespit edilmiştir. Sektörde eleman temininde güçlük çeken toplam işyeri oranı, yüzde 5,1 olan Türkiye geneli oranına göre daha düşük oranda gerçekleşmiştir.

İnşaat sektöründe 5 bin 484 işyerinde 12 bin 474 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Toplam temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 61,8'i 2-9 istihdamlı işyerlerinde bulunmaktadır ve temininde güçlük çekilen kişi sayısı 7 bin 707'dir. Toplam temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 19,8'i 10-19 istihdamlı işyerlerinde bulunmaktadır ve 2 bin 471 kişinin

temininde güçlük çekilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 18,4'ü 20+ istihdamlı işyerlerinde bulunmaktadır ve 2 bin 296 kişinin temininde güçlük çekilmiştir.

Sektörde meslek grubuna göre temininde güçlük çekilen toplam 12 bin 474 kişinin 6 bin 816 'sı yani yüzde 54,6'sı "sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar" meslek grubunda olduğu görülmektedir. İkinci sırada ise "tesis ve makine operatörleri ve montajcılar" meslek grubunun olduğu tespit edilmiştir. Ülke geneli eleman temininde güçlük çekilen meslek gruplarına baktığımızda ise ilk iki sırada olan meslek gruplarından Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar grubunun yüzde 30,4, Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunun ise yüzde 28,3 oranı ile ikinci sırada yer almaktadır.

İnşaat sektöründe eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 94,3'ünün "gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması" nedeni ile temininde güçlük çekildikleri tespit edilmiştir. Bu oran Türkiye genelinin yaklaşık 6,6 puan üzerinde gerçekleşmiştir. Daha sonra yüzde 83,8 oranında ise "yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması" ve yüzde 75,9 ile "bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması" nedenleri ön plana çıkmıştır. Sektörde, eleman temininde güçlük çekilme nedenlerinden ilk üç sıra, Türkiye geneli ile aynı gerçekleşmiştir.

İnşaat sektörü, sektörel bazda net istihdam değişim oranı bakımından en çok artış gösteren yedinci sektördür. Sektör oransal net istihdam değişiminde, yüzde 3,1 ile Türkiye genelinin altında kalmaktadır. Kişi sayısı olarak artışlar incelendiğinde; 39 bin 881 kişi ile inşaat sektörü dördüncü sırada görülmektedir.

Sektörde araştırma kapsamına giren 2+ istihdamlı işyerleri için net istihdam değişim oranının en yüksek olduğu meslek grubu yüzde 1,2 ile "teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları" olmuştur. En düşük oran ise "büro hizmetlerinde çalışan elemanlar" ile "profesyonel meslek mensupları" meslek gruplarındadır. İkinci en yüksek oran ise "nitelik gerektirmeyen meslekler" grubundadır. Bu meslek grubunda istihdamın bir sonraki yıl yüzde 1,1 oranında artacağı öngörülmektedir.

Sektörde araştırma kapsamına giren işyerlerinin yüzde 9,4'ü gelecek 1 yıl içinde yatırım yapmayı planlamaktadır. Türkiye genelinde ise bu oran yüzde 7,5 olarak gerçekleşmiştir. Ülke genelinde ise işyeri büyüklüğü arttıkça yatırım planlayan işyeri oranı artarken sektörde yatırım planlayan işyeri oranı ise dalgalı seyir izlenmektedir.

Sektörde, yatırım planlayan işyerlerinin yüzde 51'i "ilave yatırım", yüzde 40,4'ü "diğer yatırım", yüzde 18'i "stratejik yatırım", yüzde 13'ü "teknolojik yatırım" seçeneğini belirtmişlerdir.

İnşaat sektöründe e-ticaret uygulama oranı sektör büyüklüğüne göre dalgalı bir seyir izlediği görülmektedir. Sektörde e-ticaret uygulama oranı 2+ istihdamlı işyerlerinde yüzde 4,6 iken Türkiye geneli için bu oranın yüzde 9,1'e yükseldiği gözlemlenmiştir

İnşaat sektöründe, COVİD-19 Döneminin 2+İstihdamlı İşyerlerini Etkileme Durumu incelendiğinde işverenlerin yüzde 1,5'i işlerinin arttığını, 30,2'si işlerinin değişmediğini ve yüzde 67,8'i ise işlerinin azaldığını belirtmiştir. Türkiye genelinde ise işverenlerin yüzde 4,8'inin işlerinin arttığını, yüzde 25,1'inin işlerinin değişmediğini ve yüzde 70,1'inin ise işlerinin ciddi oranda azaldığını belirtmiştir. Tüm bu verilere bakarak sektörde ve Türkiye genelinde her 10 işverenden 7'sinin pandemiden kaynaklı işlerinin azaldığını belirttikleri sonucuna varılabilir.

İnşaat sektöründeki 10+ istihdamlı işyerlerinin son beş yılın açık iş oranları incelendiğinde 2017 yılından 2018 yılına kadar bir artış yaşandığı görülmekte olup 2018 yılından 2020 yılına kadar bir azalış olduğu gözlemlenmektedir. 2020 yılındaki açık iş oranındaki düşüş pandemiden kaynaklı olabileceği değerlendirilmektedir. Ayrıca her yıl araştırma işgücü piyasasının daha hareketli olduğu Nisan ve Mayıs aylarında gerçekleşirken 2020 yılında Ekim ve Kasım aylarında gerçekleşmesi bu tabloyu ortaya çıkarmış olabileceği değerlendirilmektedir. Bu yılki araştırmanın Mart ve Nisan aylarında gerçekleşmesinin 2021 yılı açık iş oranın yükselmesinde rol oynadığı söylenebilir.